

Klasa V szkoły podstawowej

Wiara przeżywana w dobrych uczynkach

Cel ogólny

Kształtowanie postawy wiary przeżywanej, wyrażającej się w czynach wobec bliźniego.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- podaje, że wiara jest darem i zadaniem dla każdego,
- objaśnia, jak można przeżywać wiarę,
- wskazuje, że należy urzeczywistniać wiarę w czynach wobec bliźniego,
- analizuje teksty biblijne i dokumenty Kościoła.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, teksty Katechizmu Kościoła Katolickiego, obrazy świętych Kościoła, plansze z tekstami, wycięte z kartonu serca, karty pracy.

PRZEBIEG KATECHEZY

Modlitwa

„Akt wiary”.

Wprowadzenie

Nawiązanie do Roku wiary.

Papież Benedykt XVI, 11 października 2012 roku, ogłosił nadchodzący rok – Rokiem wiary. Zadaniem każdego chrześcijanina jest rozwijać i pogłębiać swoją wiarę, aby w każdej sytuacji życia być przyjacielem Pana Boga i drugiego człowieka.

Uczniowie pracują indywidualnie, udzielają odpowiedzi na pytania.

- Co to jest wiara?
- Z czym kojarzy się wiara, z czym można ją połączyć?
- Jaka może być postawa człowieka wobec wiary?
- W jaki sposób możemy przeżywać naszą wiarę?

Podanie tematu: „Wiara przeżywana w dobrych uczynkach”.

Rozwinięcie

Praca z tekstem Pisma Świętego – Jk 2,14-17.

Uczniowie szukają tekstu w Piśmie Świętym.

Analiza tekstu.

„Jaki z tego pożytek, bracia moi, skoro ktoś będzie utrzymywał, że wierzy, a nie będzie spełniał uczynków? Czy [sama] wiara zdoła go zbawić? Jeśli na przykład brat lub siostra nie mają odzienia lub brak im codziennego chleba, a ktoś z was powie im: «Idźcie w pokój, ogrzejcie się i najedzcie do syta!» – a nie dacie im tego, czego koniecznie potrzebują dla ciała – to na co się to przyda? Tak też i wiara, jeśli nie byłaby połączona z uczynkami, martwa jest sama w sobie” (Jk 2,14-17).

Umieszczenie na tablicy planszy z tekstem:

„Tak też i wiara, jeśli nie byłaby połączona z uczynkami, martwa jest sama w sobie” (Jk 2, 17).

Podsumowanie.

Samo przeżywanie wiary słowem i myślą, uczestnictwo w katechezie nie wystarczy, by stać się człowiekiem wiary. Według św. Jakuba prawdziwa wiara wyraża się w dobrym postępowaniu. Wiara pozbawiona dobrych uczynków jest martwa i bezowocna, podobnie jak słowa bez odpowiadającego im czynu. Przynależność do Chrystusa wyznawana słowami powinna być poparta czynnym zaangażowaniem w służbę bliźniemu oraz miłości wyrażaną w codziennym życiu. Taka postawa podtrzymuje i rozwija nasze życie nadprzyrodzone.

Praca indywidualna.

Uczniowie zapoznają się z tekstami KKK i analizują je na podstawie pytań.

Teksty do pracy indywidualnej (załącznik 1).

1. „Chrześcijanie, wszczępieni w Ciało Chrystusa przez chrzest, <umarli dla grzechu, żyją zaś dla Boga w Jezusie Chrystusie>, uczestnicząc w ten sposób w życiu Zmartwychwstałego. Idąc za Chrystusem i w zjednoczeniu z Nim, chrześcijanie mogą być naśladowcami Boga, jako dzieci umiłowane, i postępować drogą miłości, dostosowując swoje myśli, słowa i czyny do dążeń, które są w Jezusie Chrystusie i idąc za Jego przykładem” (KKK 1694).

– Jakie zadania wynikają z uczestnictwa w życiu Kościoła?

2. „Chrześcijanie, usprawiedliwieni w imię Pana Jezusa Chrystusa i przez Ducha Boga naszego, uświęceni i powołania do świętości, stali się świątynią Ducha Świętego. Duch Syna uczy ich modlić się do Ojca, a stawszy się ich życiem, pobudza ich do działania, by przez czynną miłość przynosili owoce ducha. Duch Święty, uzdrawiając rany grzechu, odnawia nas w naszym myśleniu, oświeca nas i umacnia, byśmy żyli jak dzieci światłości w prawości i sprawiedliwości i prawdzie” (KKK 1695).

– Kto uzdalnia człowieka do czynienia dobra?

– W jaki sposób Duch Święty uzdalnia nas do czynienia dobra?

Duch Święty pomaga nam przeżywać naszą wiarę i uzdalnia nas do czynienia dobra.

Kościół stawia przed nami świętych, którzy są dla nas przykładem naśladowania Chrystusa w codziennym życiu.

Krótką prezentacją postaci świętych (uczniowie odczytują krótkie opracowania życiorysów świętych ze szczególnym uwzględnieniem czynionego dobra – wszystkie propozycje lub wybrane przykłady – załącznik 2).

Na tablicy przygotowujemy prezentację: plakat przedstawiający postać oraz cytaty z życia.

1. Jan Paweł II: „Człowiek jest wielki nie przez to, co ma, nie przez to, kim jest, lecz przez to, czym dzieli się z innymi”.
2. Matka Teresa: „Bądź uosobieniem dobroci Boga. Niech dobroć przebija z twojej twarzy i z twoich oczu, z twego uśmiechu i z twego pozdrowienia”.
3. O. Maksymilian Kolbe: „Naśladuj Chrystusa – kochaj i służ”.
4. Br. Albert Chmielowski: „Dobry jak chleb”.
5. Paulina Jaricot: Założycielka „Dzieła Rozkrzewiania Wiary” i kół Żywego Różańca.

Przypomniane postacie, ukazują nam, że codzienne przeżywanie wiary – modlitwa, sakramenty święte, miłość do Pana Boga pomagają podejmować w życiu decyzje, które często są bardzo trudne. Poświęcenie życia ludziom, którymi nikt nie chciał się opiekować, ofiarowanie życia za drugiego człowieka, powołanie do istnienia dzieł, które służą całemu światu są dla nas przykładem prawdziwego przeżywania wiary.

Zakończenie

Umieszczamy na tablicy krzyż. Rozdajemy uczniom wycięte z kartonu serca.

– Jakie cechy pozwalają nam dostrzegać potrzeby ludzi i służyć im pomocą?

Uczniowie wpisują odpowiedzi na pytanie w serca.

Naśladujemy Pana Jezusa, biorąc przykład życia świętych (np. miłość, odwaga, wierność, wiara, współczucie, oddanie, wrażliwość, bezinteresowność, miłosierdzie, dobroć).

Następnie uczniowie umieszczają serca na tablicy pod krzyżem.

Wiara i dobre uczynki, zgodne z nauką Pana Jezusa są warunkiem koniecznym dla naszego zbawienia. Martwa wiara, która nie jest poparta uczynkami, nie zapewnia zbawienia. Wielu chrześcijan w dzisiejszych czasach o tym zapomina.

Rachunek sumienia.

W naszym życiu jest wiele przeszkód, które nie pozwalają przeżywać wiary i wypełniać zadania, które stawia przed nami Pan Jezus (np. tchórzostwo, egoizm, wstyd, lęk, strach, obojętność, złość, materializm, interesowność, lenistwo).

Pomyślmy:

- Jak zachowuję się wobec bliźnich?
- W jaki sposób świadczę, że jestem człowiekiem wiary?
- Jak bliźnim pomagam i okazuję im szacunek?
- Co przeszkadza mi, żeby innym spieszyć z pomocą i głosić Pana Jezusa?

Czy jedną z takich przeszkód jest niezauważanie potrzeb innych poza samym sobą? Ja jestem najważniejszy, ja muszę to mieć, ja muszę tam być... Inny powód to brak zapału – zauważam potrzeby innych, ale jestem zbyt leniwy, aby wyjść ku drugiej osobie, brakuje mi ochoty... Może kolejną przyczyną jest brak odwagi – zauważam potrzeby innych i chcę pomóc, ale boję się wyśmiania, odepchnięcia lub wstydu się...

Modlitwa spontaniczna.

Panie Jezu, który stworzyłeś mnie z miłości, naucz mnie kochać wszystkich ludzi.

Panie Jezu, pragnę być święty w moich uczynkach.

Panie Jezu, spraw, aby moje dobre uczynki zaprowadziły mnie do nieba.

Panie Jezu, naucz mnie bezinteresownej pomocy, która daje prawdziwą radość.

Rozmowa kierowana.

– Jak w konkretnych, życiowych sytuacjach możemy pomagać.

Wypowiedzi uczniów.

- Odradzić komuś zły pomysł.
- Złagodzić czyjąś złość.
- Powstrzymać plotkujących lub wyśmiewających się.
- Ostrzec kogoś przed czymś, co przyniosłoby złe skutki.

- Podzielić się z potrzebującymi.
- Praca na rzecz Adopcji Serca.
- Akcje charytatywne.
- Wolontariat.

Zeszyt ucznia

Zapis stanowi fragment Pisma Świętego – Jk 2,17 oraz zapis wybranej myśli świętego.

Praca domowa

Jednym z najważniejszych dobrych uczynków jest modlitwa w intencji drugiego człowieka. Pomódl się za wylosowaną osobę z klasy.

Modlitwa

„Chwała Ojcu”.

Załącznik 1

Karta pracy

Temat:

1) Przepisz słowa z planszy Jk 2,17.

.....

2) Przeczytaj podane teksty i odpowiedz na pytania.

1. „Chrześcijanie, wszczępieni w Ciało Chrystusa przez chrzest, <umarli dla grzechu, żyją zaś dla Boga w Jezusie Chrystusie>, uczestnicząc w ten sposób w życiu Zmartwychwstałego. Idąc za Chrystusem i w zjednoczeniu z Nim, chrześcijanie mogą być naśladowcami Boga, jako dzieci umiłowane, i postępować drogą miłości, dostosowując swoje myśli, słowa i czyny do dążeń, które są w Jezusie Chrystusie i idąc za Jego przykładem” (KKK 1694).

– Jakie zadania wynikają z uczestnictwa w życiu Kościoła?

.....

2. „Chrześcijanie, usprawiedliwieni w imię Pana Jezusa Chrystusa i przez Ducha Boga naszego, uświęceni i powołani do świętości, stali się świątynią Ducha Świętego. Duch Syna uczy ich modlić się do Ojca, a stawszy się ich życiem, pobudza ich do działania, by przez czynną miłość przynosili owoce ducha. Duch Święty, uzdrawiając rany grzechu, odnawia nas w naszym myśleniu, oświeca nas i umacnia, byśmy żyli jak dzieci światłości w prawości i sprawiedliwości i prawdzie” (KKK 1695).

– Kto uzdalnia człowieka do czynienia dobra?

.....

– W jaki sposób Duch Święty uzdalnia nas do czynienia dobra?

.....

3) Zapisz wybrane słowa z wypowiedzi świętych, które zachęcają ciebie do czynienia dobra. Podaj autora.

.....

Załącznik 2

Św. Maksymilian Maria Kolbe

Rajmund Kolbe urodził się 8 stycznia 1894 r. w Zduńskiej Woli. W 1907 r. podjął naukę w małym seminarium franciszkanów we Lwowie. Tam też w 1910 r. wstąpił do zakonu. Wraz z suknią zakonną otrzymał imię Maksymilian. W 1912 r. wysłano go na studia do Rzymu. W Rzymie przyjął święcenia kapłańskie. W 1917 r., w Rzymie, założył wraz z kolegami stowarzyszenie Rycerstwa Niepokalanej, które po powrocie do kraju szerzył najpierw w środowisku zakonnym, a od 1920 r. także wśród świeckich. Ma ono cel apostołski – pogłębianie świadomego i odpowiedzialnego życia chrześcijańskiego, „nawrócenie i uświęcenie wszystkich pod opieką i za przyczyną Niepokalanej. Rozpoczął również wydawanie miesięcznika „Rycerz Niepokalanej”. W 1927 r. założył pod Warszawą klasztor i wydawnictwo Niepokalanów, który wkrótce stał się znaczącym katolickim ośrodkiem prasowym. Wojna zatrzymała tę działalność. Zakonnicy musieli wrócić do domów, a pozostałych, około 40 razem ze św. Maksymilianem, Niemcy aresztowali. Po powrocie z aresztu św. Maksymilian zorganizował w klasztorze ośrodek usług dla okolicznej ludności i oddał się pogłębianiu formacji pozostałych przy nim współpracowników. 17 lutego 1941 r. znów został aresztowany razem z 4 bliskimi współpracownikami. Przesłuchiowano go na Pawiaku, a w maju przewieziono do Oświęcimia, gdzie stał się numerem 16670 i ofiarował się dobrowolnie na śmierć głodową za współwięźnia, ojca rodziny. Zmarł dobitą zastrzykiem trucizny 18 sierpnia 1941 r. Św. Maksymilian dążył do osiągnięcia celu nakreślonego w Ewangelii – zbudować królestwo Boże, czyli wspólnotę chrześcijan, żyjących według nauki Chrystusa. Ukazując jego życie jako przykład dla wiernych, papież Paweł VI ogłosił go błogosławionym, a papież Jan Paweł II świętym.

Św. Albert Chmielowski

Adam Chmielowski pochodził z Igołomni pod Krakowem, ze zubożałej rodziny ziemiańskiej. Uczęszczał do carskiej szkoły kadetów w Petersburgu i gimnazjum w Warszawie. W 1861 r. podjął studia w Instytucie Rolniczo-Leśnym w Puławach, ale przerwał je, aby wziąć udział w powstaniu styczniowym. Ciężko ranny w bitwie, stracił lewą nogę. Wobec groźby zesłania na Sybir, wyjechał na studia malarskie i inżynierskie do Paryża i Mediolanu, skąd wrócił po ogłoszeniu amnestii w 1865 r. W 1880 r. przeżył duchowy zwrot. Został tercjarzem franciszkańskim, a w jego artystycznej twórczości zaczęła dominować tematyka religijna. W 1884 r. przeniósł się do Krakowa, gdzie zajmował się nędzarami i bezdomnymi, widząc w ich twarzach sponiewierane oblicze Chrystusa. Z myślą o nich założył zgromadzenie braci albertynów, a wspólnie z Bernardyną Marią Jabłońską – zgromadzenie sióstr albertynek. Zmarł w przytułku dla mężczyzn, który sam założył.

Bł. Matka Teresa

Urodziła się 26 sierpnia 1910 r. w Skopje. Gdy miała 18 lat, wstąpiła do irlandzkiego zgromadzenia loretanek i wyjechała do Indii. Zetknąwszy się z nędzą w Kalkucie, postanowiła utworzyć zgromadzenie, które całkowicie odda się posłudze nędzarnikom. W 1950 r. założyła Zgromadzenie Misjonarek Miłości, przywdziewając sari – tradycyjny strój hinduski. Od tego czasu zgromadzenie rozrosło się i rozeszło na cały świat. W 130 krajach siostry prowadzą sierocińce, domy dla starców, chorych i umierających. Matka Teresa zmarła 5 września 1997 r. Jan Paweł II w odpowiedzi na prośby napływające z całego świata zaledwie 2 lata po jej śmierci zgodził się na rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego. 19 października 2003 r., dziękując Bogu za 25 lat swego pontyfikatu, Jan Paweł II ogłosił ją błogosławioną. Wszyscy znają ją jako największego świadka miłości chrześcijańskiej wobec ubogich. Ponad 45 lat służyła sierotom, chorym i starcom Kalkuty. Założyła wiele dzieł charytatywnych i przemierzyła setki tysięcy kilometrów, by pomagać biednym. Stała się obrończą praw ubogich, upominając się o szanowanie ich praw przez możnych

tego świata. Za pokorną i wytrwałą służbę ubogim dostała Pokojową Nagrodę Nobla. Matka Teresa z Kalkuty jest powszechnie znana ze swej heroicznej obrony życia poczętego. Mówiła o świętości życia. Przeciwwstawiała się stanowczo eutanazji. Matka Teresa ceniła sobie codzienną godziną adorację Najświętszego Sakramentu i zalecała ją swoim siostrą. Bez adoracji, mówiła, nie miałaby siły do pracy wśród ubogich. Przebywanie z Chrystusem pozwalało jej stawiać czoło najtrudniejszym sytuacjom. On ją umacniał, pocieszał, bronił, inspirował, wspierał. Chrystus Eucharystyczny był jej powiernikiem i nadzieją.

Bł. Jan Paweł II

Karol Józef Wojtyła, znany jako Jan Paweł II, urodził się w Wadowicach 18 maja 1920 r., jako najmłodsze z trójki dzieci Karola Wojtyły i Emilii z domu Kaczorowskiej. 16 października 1978 r. został wybrany przez kardynałów na Papieża i przyjął imię Jan Paweł II. 22 października uroczystie zainaugurował swój pontyfikat jako 264. następcą Apostoła. Jan Paweł II pełnił swoją posługę nieustraszenie. Odbił 146 pielgrzymek we Włoszech i 104 poza nie. Odbił więcej spotkań z Ludem Bożym i przywódcami narodów niż którykolwiek jego poprzednik. Miłość do młodych ludzi skłoniła go do ustanowienia Światowych Dni Młodzieży. Podczas jego pontyfikatu odbyły się 19 razy i zgromadziły miliony młodych ludzi z całego świata. Jednocześnie troszczył się o instytucję rodziny, co wyraził w Światowych Spotkaniach Rodzin, zainicjowanych w 1994 r. Jan Paweł II zachęcał do dialogu z Żydami i przedstawicielami innych religii, których kilkakrotnie zaprosił na spotkania modlitewne w intencji pokoju, przede wszystkim w Asyżu. Pod jego przewodnictwem Kościół przygotowywał się do trzeciego tysiąclecia i świętował Wielki Jubileusz Roku 2000. Odznaczył się ogromnymi osiągnięciami dla współczesnego Kościoła. Ogłosił Katechizm Kościoła Katolickiego. Zakładał nowe Instytucje kościelne i zreorganizował rzymską Kurię. 2 kwietnia 2005 r. Jan Paweł II – ukochany Pasterz Kościoła, odszedł z tego świata do Domu Ojca.

Paulina Jaricot

Urodziła się 22 lipca 1799 r. Około 18. roku życia przeżyła nawrócenie do Chrystusa. Założyła lyońskie Dzieło Rozkrzewiania Wiary, zwane też Związkiem Lyońskim, które zajmowało się głównie zbieraniem pieniędzy na katolickie misje zagraniczne. W 1822 r. Związek przeniesiono do Rzymu i uczyniono je oficjalnym organem Stolicy Apostolskiej do zbierania środków materialnych na misję i zmieniono nazwę na Papieskie Dzieło Misyjne. Powołała również ruch Żywego Różańca.
